

AJAT MUUTTUVAT

Tuskin muistan aikaa, alkaa monen vanhan valitus, joka koskee yleensä palvelusta valtion harmaissa. Vuonna 2001 täytyy todeta samoin sanoin tekniikan ja teknologian historian tutkimuksesta Suomessa. Unohtumaan pyrkivä ajanjakso on vain noin kymmenen vuoden mittainen.

Aikakausi on selvästi vaihtunut vuosituhannen myötä.

Ongelmana alan kehitykselle on ollut toiminnan tarpeen laaja-alaisuus. Historiantutkimus perustuu aina tutkimuskysymykseen ja joka tapauksessa lähestyy jollain lailla kaunokirjallisuutta. Koska kysyjä ja tarinankertojia on paljon, teknologian historian tutkimuskaan ei ole voinut kehittyä sellaisella periaatteella, että jokin instituutio ”hoitaisi” kerralla koko homman järjestykseen. Ala edellyttää monikerroksista järjestelmällistä keskustelua, museotyötä ja julkaisujärjestelmää. Tästä syystä Tekniikan Historian Seura otti jo vuosia sitten tavoitteekseen keskustelu- ja julkaisujärjestelmän rakentamisen.

Seuran uusien sääntöjen jälkeiset ensimmäiset vuodet olivat melkoista terava-altaassa tarpomista. Saavutusten havaitseminen vaati pitkään mittaamista ja taulukointeja. Toisaalta työskentely oli kivaa ja harrastuksenomaista. Nyt saavutusten mittaamiseen ei tarvita enää mikrometriä.

Suuri murros tapahtui viimeisten vuosien aikana. Tekniikan Waiheita-lehdessä aikakauden vaihtuminen nä-

SISÄLLYS:

3	Pääkirjoitus
5	Kreivi Eric von Rosenin lahja Suomen ilmavoimille Ari Siiriäinen
10	Matka Verlasta Voikkaalle: Elämästä ja työoloista Verlassa 1930–1950 -luluilla Inkeri Ahvenisto
29	Veikko Talvi perusti Suomen ensimmäisen tehdasmuseon Eero Niinikoski
32	Tervamatka Rostockiin - Tervaperinnettä Kainuussa ja Saksassa, Esa Heikkinen, s. 32 - Perinteistä hiilien ja tervantuotantoa, Panu Nykänen, s. 42
50	Maanmittausalan museotoiminta Suomessa Timo T. Luoma-aho
64	Järjestöt
69	Keskustelua
71	Uutiset
75	Abstracts

kyi selvästi volyymin kasvuna. Klassinen, uudentyypin lehden alusta lasien viiden vuoden "autotallivaihe" päättyi. Lehti ei enää ollut sisäpiirin juttu, vaan sen kokoaminen muuttui oikeaksi työksi. Työn määrä kasvoi nopeammin kuin käytettävissä olevat resurssit. Sitten viimeistään vuoden 2000 aikana huomattiin, että monet lehdelle asetetut aikanaan utopistiset tavoitteet oli saavutettu. Vuonna 2001 on työskennelty jo tutkimuksen tason nostamiseksi, yhteistyökentän laajentamiseksi ja toiminnan jatkamisen turvaamiseksi. Ongelmat ovat muuttuneet toisen näköisiksi kuin vain muutama vuosi sitten.

Teknologian historian tutkimuksen ja opetuksen kansallisen järjestelmän palat ovat rakentuneet vähitellen paikoilleen. Nyt puhutaan uusina tervetulleina asioina Torus-verkostosta ja Teknillistieteellisten akatemioiden roolista julkaisutoiminnassa. Myös monien museoiden tehtäväkenttä on täsmentynyt. Kaikki tämä näkyy toivottavasti jatkossa myös Tekniikan Waiheita -lehden edullisena kehityksenä.

Järjestelmä ei missään nimessä ole lähellekään valmis. Monessa asiassa painitaan edelleen täysin käsittämättömien rahoitus- ja resurssiongelmien kanssa. Suomen kokoisessa maassa ainoa ratkaisu on yhteistyöverkostojen rakentaminen ja kontaktipintojen hiominen kristallinkirkkaiksi toiminnan kaikilla tasoilla.

Panu Nykänen

Tekniikan Waiheita on Tekniikan Historian Seura ry:n kustantama aikakauslehti. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden tilaushinta on 150 mk/vuosi. Irtonumerohinta 40 mk. Tilauksen voi tehdä sähköpostitse (ks. toimituksen osoitteet).

Tekniikan Historian Seura ry:n jäsenille lehti lähetetään jäsenetuna. Kestotilaus jatkuu ilman eri uudistusta tilauksen peruutukseen asti. Tilauksen voi peruuttaa ilmoittamalla asiasta toimitukselle. Toimitus myy lehden vanhoja numeroita irtokappaleina mikäli niitä on jäljellä.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset: PL 165, 00171 Helsinki.

Ilmoitusmateriaali: T.Huone/Tekniikan Waiheita, Urheilukatu 16 C piha, 00250 Helsinki.

Lehti vastaanottaa julkaistavaksi kirjoituksia teknologian historian eri aloilta. Aineiston jättö joulukuun numeroon 4/2001 viimeistään 9. marraskuuta.

Tekstit pyydetään kirjoittamaan riittäväillä marginaaleilla 2-rivivälillä yhdelle puolelle arkkiä. Lähetukseen toivotaan liitettäväksi tekstiiedosto korpulla.

Mikäli kirjoitus on primaaritutkimus, käytetään nootituksessa loppuviitteitä. Jos kirjoitus on lyhennelmä, noottien määrä pyritään supistamaan minimiin ja kirjallisuutena mainitaan alkuperäinen teksti.

Lehti ottaa arvosteltavaksi alalta kirjoitettuja julkaisuja, painotuotteita ja näyttelykäsikirjoituksia.

Lehti ei palauta pyytämättä lähetettyjä tekstinäytteitä tai valokuvia. Valokuvien käsittelystä pyydetään sopimaan erikseen toimituksen kanssa.

Artikkelien sisällöstä ja niissä esiintyvistä mielipiteistä ja kuvien julkaisuoikeudesta vastaa kirjoittaja.